

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: I.

Október 2016

Číslo: X.

Milí priatelia, bratia a sestry,

minulý mesiac sme v našom chráme častejšie spievali slovenskú chrámovú hymnu *Bože, čoś ráčil*. Slová tejto nádhernej piesne by mohli byť aj slovami našej národnej hymny. Pánu Bohu sme vďační za dar viery a náboženskej slobody a želáme si, aby sme vieru - vzácne

**Pätnásť prislúbení
Panny Márie tým,
ktorí sa modlia ruženec**

dedičstvo otcov úprimne žili a chránili si ju. Denne môžeme prostredníctvom našich katolíckych médií sledovať aj vysielanie sv. omše, či počúvať ju. Ľuďom sa ponúkajú živé vysielania z púti ako napr. aj z našej národnej svätyně v Šaštíne, či kresťanské relácie. V období totalitného režimu sme boli o mnohé takéto programy ochudobnení, nakoľko v t e d a j š i a m o c t o neumožňovala. Pamätám sa, keď som vyrastal, aké vzácne nám kedysi v rodine bolo, keď sme mohli na programe ORF sledovať vystúpenie Svätého Otca, dnes už Sv. Jána Pavla II. A bola v nás túžba sledovať niečo také aj na našich programoch

a v našom jazyku. Dočkali sme sa a veľmi by som si prijal, aby kresťanské vysielanie, ktoré máme na dosah, bolo pre nás stále vzácnym. Nech nám nezovšednie a nech je obohatením nášho duchovného života. Dnes si však každý môžeme vybrať z množstva rôznych kanálov, čo budeme sledovať. Vyberajme si to, čo je na osoh našej duše a chráňme sa programov, ktoré sú amorálne, zívajú prázdnotou a sú proti našej viere.

Ak si dobre všimame, zbadáme medzi programami aj vysielania, ktoré sú prázdne a vyskytuje sa v nich aj výsmech z kresťanstva a pravých hodnôt. Nepodporujeme sledovanosť takýchto programov. Potrebujeme vieru, potrebujeme motiváciu, zaznelo počas slávnostnej homílie na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Kiež sa dobre zamyslíme nad sebou a uvedomíme si mnohé dary, ktoré potrebujeme. Predovšetkým dar lásky, pravej nábožnosti a múdrosti. Nemyslím si, že nám chýbajú. Mnohí ich máme, no potrebné je uchovať si ich a žiť s nimi. Svätý Pavol píše, že bez lásky by som nebol ničím. A ak sa chceme usilovať o pravú nábožnosť, nesmie byť Boh na okraji nášho záujmu. Účasť na nedeľnej sv. omši by mala byť pre nás potrebou duše a samozrejmosťou. A naša múdrosť sa má preukázať nie vo výške dosiahnutých vedomostí,

ale v praktických životných postojoch. A to predovšetkým v tom, ako správne dokážeme prostriedky zamerať na cieľ. Máme svoje plány a ciele. Nezabúdajme však na náš absolútny cieľ a tým je spása našej duše. Kým sme tu na tomto svete usilujeme sa o dobrý kresťanský život, založený na modlitbe a konaní dobrých skutkov. V mnohých vychladla láska k Bohu a vzdialili sa od neho. Majú iné priority a iného boha. Každý sa však raz ukážeme pred súdnou stolicou Všemohúceho Boha. Vytrvajme preto v kresťanskej viere až do konca. Často myslíme aj na našich zosnulých, keď dávame odslúžiť za nich sv. omšu. A žijeme v nádeji, že aj za nás keď sa pominieme z tohto sveta, dá niekto odslúžiť sv. omšu.

Tento mesiac prežívame ako mariánsky mesiac. V kostole sa denne modlíme ruženec. Keď prichádzam do nášho kostola na začiatku modlitby sv. ruženca, vidím, že sa ho začína modliť 10 - 12 prevažne starších žien. Skúsme tieto počty zväčšiť a objaviť v tejto modlitbe posvätného ruženca veľkú vnútornú silu a hĺbku. Veď rozjímame o tajomstvách, ktoré sú dôležitými časťami v evanjeliu. Zakomponujme v duchu aj naše životné situácie do týchto tajomstiev. A nezabúdajme, že ruženec je z neba a vedie do neba.

váš duch. otec Milan

ŽIJEME MILOSRDENSTVOM

Ďalšími skutkami duchovného milosrdenstva sú: zarmútených potešovať a krivdu trpezlivo znášať.

Zarmútených potešovať

Zármutok a s ním spojená bolesť, prichádza na svet v dôsledku dedičného hriechu. Tento zármutok je tu ako plod deficitu lásky či nespravodlivosti. No často je tu aj pre smrť, či chorobu blízkeho človeka. A ako je nesmierne dôležité byť nablízku tomu, kto prežíva zármutok. Navštívenie starého alebo chorého človeka, či toho, kto stratil zamestnanie, je vecou ľudskosti.

Ježiš Kristus takýto prejav dokonca podčiarkuje príkazom lásky. Koľko je však ľudí, ktorí sú skoro celý deň sami a nik ich nepríde pozrieť a potešiť. Prichádzajme medzi nich a potešme sa navzájom. Posedenie pri šálke kávy, či dobrého čaju je vzácny čas, kedy sa môžeme spolu pohovárať a zmiernovať svoje bôle. Veď bolesť, s ktorou sa nám náš blízky podelí, je polovičná. A my zostávajme poslami nádeje, že Boh obráti smútok na radosť a v sile modlitby prameniacej z viery sa k nemu s dôverou utiekajme. Rovnako aj k Panne Márii, ktorú vyzývame ako potešenie zarmútených. A nezabúdajme, že optika Božieho dieťaťa je oslobodzujúca pre všetky smútky!

Krivdu trpezlivo znášať

Pán Ježiš nám hovorí: „*Neprotilvte sa zlému. Ak ťa niekto udrie po pravom líci, nadstav mu aj druhú*“ /Mt 5,39/.

Ježiš nás neučí bojovať so svojimi bratmi a sestrami, ale bojovať so sebou. A tie víťazstvá nad sebou sú najkrajšie. Máme sa usilovať aj o trpezlivosť pri nesení krivdy a neodplácať sa zlým za zlé, ale dobrom premáhať zlo. Je to možnosť pripodobniť sa Kristovi a jeho ceste spásy. A napokon nezabúdajme, že Bohu patrí pomsta. Spravidlivosť si vymáhajme, no ak sa nám jej nedostane, nemáme používať hnev, päste či vyberané slová. Nezabúdajme, že Boh a jeho spravodlivosť bude mať posledné slovo. Veď Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá.

Z KATECHÉZY

V tejto časti katechézy budeme uvažovať o odovzdávaní Božieho zjavenia, uvedomujúc si veľkosť Božej lásky, keď Boh ide v ústrety človeku, aby ho poznával.

Apoštolská tradícia

Pán Ježiš posielal svojich apoštolov ohlasovať evanjelium – radostnú zvesť. Jeho slovo je slovo pravdy, v ktorej majú všetci ľudia žiť.

Podľa Pánovho príkazu sa evanjelium odovzdávalo dvoma spôsobmi. Ústne – prostredníctvom apoštolov, ktorí ústnym ohlasovaním, príkladmi a ustanovizňami odovzdali to, čo prijali z Kristových úst, so stretnutím s ním, keď boli účastní mnohých zázrakov, alebo poznali vnuknutím Ducha Svätého.

Písomne – prostredníctvom tých apoštolov a apoštolských mužov, ktorí z vnuknutia toho istého Ducha Svätého zaznamenali posolstvo spásy písomne/porov. KKC 76/.

Aby sa však evanjelium zachovalo v Cirkvi stále živé a neporušené, apoštoli zanechali biskupov ako svojich nástupcov a odovzdali im svoje miesto v Učiteľskom úrade. Lebo apoštolské ohlasovanie, ktoré je osobitným spôsobom zaznačené v inšpirovaných knihách, malo sa nepretržitým nástupníctvom zachovať až do konca čias. Toto živé odovzdávanie, vykonávané v Duchu Svätom, sa volá **Tradícia**, pretože sa líši od Svätého písma, i keď je s ním úzko spojené. Prostredníctvom Tradície Cirkev vo svojom učení, živote a kulte zachováva a všetkým pokoleniam odovzdáva všetko, čím sama je, a všetko, v čo verí. Výroky svätých otcov dosvedčujú oživujúcu prítomnosť tejto Tradície, ktorej bohatstvo prechádza do praxe a života veriacej a modliacej sa Cirkvi/ KKC 77-78/.

Posvätná Tradícia a Sväté písmo teda navzájom úzko súvisia a sú spojené. Veď obidve vyvierajú z toho istého božského prameňa, určitým spôsobom splývajú v jedno a smerujú k tomu istému cieľu. Obidve robia v Cirkvi prítomným a plodným tajomstvo Krista, ktorý sľúbil, že ostane so svojimi“ po všetky dni až do skončenia sveta“ /Mt 28,20/. Nemáme teda dva pramene ale jeden božský prameň Božieho zjavenia. Existujú iba dva rozdielne spôsoby odovzdávania. **Sväté písmo** je Božie slovo, nakoľko je písomne zaznačené z vnuknutia Ducha Svätého. Posvätná Tradícia však Božie slovo, ktoré zveril Kristus Pán a Duch Svätý apoštolom, neporušene odovzdáva ich nástupcom, aby ho osvietení

Duchom pravdy, svojím ohlasovaním verne zachovávali, vysvetľovali a šírili. Z toho vyplýva, že Cirkev, ktorej je zverené odovzdávanie a vysvetľovanie Zjavenia „nečerpá svoju istotu o všetkom, čo bolo zjavené, iba zo Svätého písma. Preto treba obidve prijímať a vážiť si ich s rovnakou láskou a úctou /porov. KKC 80-82/.

Poklad viery /depositum fidei/, ktorý je obsiahnutý v Posvätnéj Tradícii a vo Svätom písme, bol prostredníctvom apoštolov zverený celej Cirkvi. „Tým, že sa ho pridŕža, celý svätý ľud zjednotený so svojimi pastiermi stále zotrúva v učení apoštolov a v spoločenstve, pri lámaní chleba a v modlitbách, takže sa vytvára jedinečná zhoda medzi pastiermi a veriacimi v zachovávaní, praktizovaní a vyznávaní odovzdanej viery.“/KKC 84/. Dobré je vedieť, že v Cirkvi pápež a s ním zjednotení biskupi tvoria **Učiteľský úrad Cirkvi – Magistérium**.

„Úloha autenticky vysvetľovať Božie slovo, písané alebo ústne podané, bola zverená jedine živému Učiteľskému úradu Cirkvi – čiže biskupom v spoločenstve s Petrovým nástupcom, rímskym biskupom – „ktorý vykonáva svoju autoritu v mene Ježiša Krista.“ Tento Učiteľský úrad nie je nad Božím slovom, ale mu slúži, lebo učí iba to, čo bolo odovzdané, nakoľko a z božieho poverenia a s pomocou Ducha Svätého nábožne počúva, sväto zachováva a verne vykladá, a z tohto jediného pokladu viery čerpá všetko, čo predkladá veriť ako zjavené Bohom. Pamätajúc na Kristove slová apoštolom: „*Kto vás počúva mňa počúva*“ /Lk 10,16/, veriaci poslušne prijímajú učenie a smernice, ktoré im v rozličných podobách dávajú ich pastieri/ KKC 85-87/.

Učiteľský úrad naplno používa svoju autoritu, ktorú dostal od Krista, keď definuje dogmy, čiže keď spôsobom, ktorý zaväzuje kresťanský ľud k neodvolateľnému súhlasu viery, predkladá pravdy obsiahnuté v Božom zjavení, alebo keď definitívnym spôsobom predkladá pravdy, ktoré s nimi nevyhnutne súvisia /KKC 88/. V priebehu roka slávime niekoľko prikázaných sviatkov a každú nedeľu. Nedeľa a prikázané sviatky nám pripomínajú veľkú pravdu – dogmu, ktorej veríme a verne sa jej pridŕžujeme. Preto je aj účasť kresťana v tieto dni na sv. omši povinná.

Všetci veriaci majú účasť na chápaní a odovzdávaní zjavenej pravdy. „Prijali pomazanie od Ducha Svätého, ktorý ich učí a uvádza do plnej pravdy“ /Jn 16,13/. Spoločenstvo veriacich ako celok... nemôže myliť vo viere a túto svoju osobitú vlastnosť prejavuje nadprirodzeným zmyslom pre vieru, ktorý je v celom ľude, keď od biskupov až po posledných laikov vyjadruje svoj všeobecný súhlas vo veciach viery a mravov. Týmto zmyslom pre vieru, ktorý vzbudzuje a udržuje Duch pravdy, Boží ľud pod vedením posvätného Učiteľského úradu...sa neochvejne pridŕža viery, raz navždy odovzdanej svätým, hlbšie do nej preniká správnym úsudkom a plnšie ju uvádza do života/ KKC 91-93/.

Všetci sme pozvaní k rastu vo viere. Často a pokiaľ možno denne si čítať a rozjímať nad Božím slovom i štúdiom prehlbovať svoje poznanie zjavených právd.

NAD BOŽÍM SLOVOM

Tým, čo si namýšľali, že sú spravodliví, a ostatnými pohrdali, povedal Ježiš toto podobenstvo: „Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: „Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám.“ Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu.“ Hovorím vám: Tento odišiel domov ospravedlnený, a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený“ /Lk 18, 9-14/.

Niektorí z tých, čo chodia do kostola, si myslia, že sú lepší kresťania, ako tí, čo nechodia. A niektorí z tých, čo nechodia do kostola, si myslia, že sú lepší, ako tí, čo chodia do kostola. Je pravda, že tí, čo nechodia do kostola, aby obhájiť častokrát svoj nezaujem o Boha či svoju lenivosť, vyťahujú hriechy tých, čo chodia do kostola. Vraj ohovárajú, pretvarujú sa, alebo majú nehody v rodine.... Priatelia, ruku na srdce a pýtajme sa, o čo nám vlastne ide. Musí nám ísť o to, aby sme zostali verní kresťanským princípom a to tak, že sa budeme usilovať praktizovať svoju vieru. A čo nás zachráni? Je to pokora. Keby sme vedeli, akí malí sme pred Bohom. No On má záľubu v srdci úprimnom a skrúšenom. Taký bol aj mýtnik, ktorý nepoukazoval na druhých, ani sa nechválil, čo dobré urobil. Prosil Boha o odpustenie svojich previnení. A ako sme počuli, odišiel domov ospravedlnený. Prejavil záujem o Božie milosrdenstvo a túžil sa k Bohu vrátiť. Koľkí sú dnes vzdialení od Boha a nevyjadrujú ani túžbu sa k nemu vrátiť.

30. nedeľa toho roku sa slávi ako *Misijná nedeľa*. Je veľa tých medzi nami, ktorí podporujú misie, svojimi modlitbami a finančnými prostriedkami. Nech im to Pán Boh odmení. Je však potrebné, aby misijný duch zavial i do európskeho parlamentu, nášho parlamentu i do mnohých rodín. Všetci potrebujeme Boha, jeho lásku a odpustenie. Farizej to nepochopil, lebo sa cítil spravodlivý, teda v „pohode“. Pochopil to však mýtnik, túžiaci po dotyku Božieho milosrdenstva. A Boh pokorným dáva svoju milosť, pretože sa otvárajú Bohu a jeho pravde.

SVÄTÍ- NAŠE SVETLÁ

16. október – Sv. Margita Mária Alacoque

Narodila sa roku 1647 v Autunskej diecéze vo Francúzsku. Prijali ju medzi sestry Navštívenia v Paray-le-Monial, kde obdivuhodne rýchlo napredovala na ceste dokonalosti. Dostala mystické zjavenia, najmä o úcte Ježišovho Srdca, a veľmi sa zaslúžila o zavedenie jeho úcty v Cirkvi. Zomrela 17. októbra 1690.

(*Litterae circulares Curiae Nitriensis, II, 1905, pag. 1-3*)
Z listov svätej panny Margity Márie Alacoque, panna
 (Vie et Oeuvres 2, Paris 1915, 321. 336. 493. 554)
Musíme poznať Kristovu lásku, presahujúcu každé
poznanie

Zdá sa mi, že tá veľká túžba nášho Pána po osobitnej úcte jeho presväteho Srdca smeruje k tomu, aby sa v našich srdciach obnovili účinky vykúpenia. Veď najsvätejšie Srdce je nevyčerateľný prameň, ktorý po ničom inom netúži tak, ako rozlítať sa do pokorných srdc, aby boli slobodné a ochotné usporiadať svoj život podľa jeho vôle.

Z tohto Božského Srdca však bez prestania vytekajú tri potôčky. Prvý je milosrdenstvo voči hriešnikom, ktorým prináša ducha ľútosti a pokánia. Druhý je láska na pomoc všetkým, čo zápasia s problémami, a najmä tým, čo sa usilujú o dokonalosť, aby našli silu na prekonávanie ťažkostí.

A z tretieho potôčka prúdi láska a svetlo pre jeho dokonalých priateľov, ktorých chce pripojiť k sebe, aby mali účasť na jeho poznaní a na jeho prikázaniach, aby sa aj oni, každý svojím spôsobom, celkom zasvätili šíreniu jeho slávy.

Toto Božské Srdce je priepasťou všetkých dobier, do ktorej majú úbožiaci ponoriť všetky svoje trápenia. Je priepasťou radosti, do ktorej máme ponoriť všetky svoje žiaľ, je priepasťou pokory proti našej hlúposti, je priepasťou milosrdenstva pre nešťastníkov, priepasťou lásky, do ktorej máme ponoriť všetku svoju biedu.

Preto sa musíte spojiť so Srdcom nášho Pána Ježiša Krista na začiatku obrátenia, aby ste našli správny smer, na konci, aby ste zadostučinili. Vonkoncom sa vám nedarí modlitba? Vtedy stačí, keď prinesiete Bohu modlitby, ktoré za nás vysiela Spasiteľ v Oltárnej sviatosti a ponúknete mu jeho horlivosť na vynahradenie svojej ochabnutosti. A kedykoľvek niečo robíte, proste takto: „Bože môj, toto robím alebo toto znášam v Srdci tvojho Syna a podľa jeho svätých úmyslov, ktoré ti obetujem na vynahradenie za všetko, čo je v mojich skutkoch zlé alebo nedokonalé.“ A tak podobne vo všetkom, čo život prináša. A keď sa vám príhodi niečo boľavé alebo skľučujúce či nespravodlivé, povedzte si vždy takto: „Prijmi, čo ti posiela presväté Srdce Ježiša Krista, aby ťa spojilo so sebou.“

Ale nadovšetko si zachovajte pokoj srdca, ktorý prevyšuje všetky poklady a na zachovanie ktorého nie je nič užitočnejšie, ako zrieknuť sa svojej vôle a namiesto svojej vôle postaviť vôľu Božského Srdca tak, aby ona robila namiesto nás všetko, čo zväčšuje jeho slávu, aby sme sa mu s radosťou podriadovali a bezvýhradne mu dôverovali.

NOVÉ REHOLE 13. STOROČIA A VZNIK UNIVERZÍT POD VEDENÍM CIRKVI

Otvorenie nového školského roka na základných a stredných školách prebehlo začiatkom septembra, no akademický rok na univerzitách začína práve v týchto dňoch. K našej farnosti sú najbližšie univerzity – Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave a Trnavská univerzita v Trnave, ktorá okrem fakúlt právnickej, filozofickej, pedagogickej, fakulty zdravotníctva a sociálnej práce má aj fakultu teologickú. VENI SANCTE v kostole sv. Jána Krstiteľa v Trnave sa uskutočnilo 29.9.2016. Nedokážeme vymenovať všetkých profesorov a pedagógov, ktorí zasvätili život vzdelávaniu mladých ľudí v duchu kresťanstva, chceme im však dnes za túto prácu zo srdca poďakovať a popriať veľa Božích milostí. Ak chceme dnes venovať niekoľko slov reholiam, ktoré vznikli v 13. storočí a univerzitám, dovoľme si citovať a vybrať najmä z diela prof. ThLic. PhDr. Juraja Dolinského, SJ.: *Dejiny Cirkvi, druhý diel, Stredovek. Trnava: Dobrá kniha, Aloisianum – Teologický inštitút sv. Alojza spoločnosti Ježišovej na Slovensku pri Trnavskej univerzite. 1997. 299 s. ISBN 80-7141-152-3.*

V kalendári 4. októbra nachádzame meno sv. František Assiský. Pápež František (lat. Franciscus), vl. menom Jorge Mario Bergoglio SJ si vybral meno František podľa svätého Františka z Assisi. František z Assisi je jednou z najšľachetnejších postáv stredoveku, „*najviac milujúci a najviac milovaný zo všetkých mníchov*“. Jednoduchosť a prostota, intenzita jeho spojenia s Kristom, jeho absolútne sa odovzdanie ideálu chudoby a lásky k blížnemu (DOLINSKÝ, 1997, s.299).

Rehole sú v katolíckej cirkvi náboženské združenia ľudí žijúcich podľa určitých pravidiel. 13. storočie je charakterizované mimoriadnou plodnosťou rehoľných rádov. Vtedy vznikali dva veľké rády františkánov a dominikánov, ktoré sú najkrajším ovocím náboženského života v katolíckej Cirkvi. Žobravé rehole zavazovali nielen jednotlivých bratov, ale aj samotné konventy k najprísnejšej chudobe, vyčleniac im len minimálny najpotrebnejší majetok, pričom si museli prostriedky získavať manuálnou prácou a ako naznačuje ich meno, z vyžobraných zbierok. Veriacim sa za to chceli odvdáčiť kázaním a pastoračnou prácou, pričom sa neuťahovali zo sveta, ale vykonávali svoju aktivitu práve uprostred neho. S horlivým entuziazmom sa nové rády venovali dušpastierstvu, ktoré bolo vtedy príliš zanedbávané a zmierňovali rastúce napätie medzi chudobnými a bohatými. Pápežstvo ich využívalo pri misijnej práci medzi pohanmi a mohamedánmi. Ďalšia so zvláštností žobravých reholí je v treťom ráde, ktorý sa pripája k prvému a druhému rádu, čiže k mužskej a ženskej vetve. Založenie tretieho rádu o svojej definitívnej forme má pôvod u Františka z Assisi, pokúša sa predstaviť náhradu kláštorného života pre mužov a ženy v manželstve, pre ktorých vstup do kláštora nebol možný. Títo zostávali vo svete, udržiavali si rodinu, majetok i zamestnanie, ale zasväcovali sa na ceste života

istými pravidlami a pod vedením prvého rádu istým modlitbovým úkonom a skutkom pokánia či lásky k blížnemu. Ku koncu 13. storočia vstupovali medzi terciárov aj slobodní, ktorí sa zúčastňovali na spoločnom živote v konvente, zriekajúc sa majetku a neskôr utvárali pravé a vlastné kongregácie. Tretí rád sv. Františka mal zásluhy na uvedení ideálu nasledovania Krista do rodinného kruhu.

Veľké privilégia, ktoré dostali od pápežov, boli príčinou živého sporu s farským klérom. Mohli kázať a spondať, čo prinášalo zmenšenie príjmov farárom. Definitívne riešenie sporov priniesol až Tridentský koncil (DOLINSKÝ, 1997, s. 256-258)

Rád menších bratov alebo františkánov.

Jeho zakladateľ, svätý František sa narodil v roku 1181 v Assisi v rodine obchodníka. Po radostnej mladosti, plnej snov a ambícií, prešiel v rokoch 1206 - 1207 po chorobe hlbokou premenou, k modlitbe, k pokániu, k službe chudobným a malomocným a k obnoveniu niektorých kostolíkov. Spoločníci zdržujúci sa okolo neho boli oblečení ako chudobní, v tunike s kapučňou, previazanej lanom namiesto opasku. František dal bratstvu, ktoré sa takto formovalo, bratom pokánia, krátku regulu zloženú z evanjeliových slov. Po jeho prosbe Inocent III., po určitom zdráhaní, v roku 1209 dal tejto reguli ústne schválenie a dovolil Františkovi a jeho spoločníkom jednoduché kázanie vyzývajúce k pokániu a dobrým mravom, pričom dosahovali mimoriadne úspechy, prebúdzajúc všade nový náboženský život. Zakrátko prišlo k zakladaniu druhého a tretieho rádu. Ženský rád, prísnej klauzúry, spríbuznený s mužským, založila s Františkovou pomocou v roku 1212 šľachtičná Klára z Assisi. Tretí rád, voľne pripojený k nemu, je tvorený laikmi. Vo svojej tretej a definitívnej verzii bola regula minoritov slávnostne schválená v roku 1223 bulou pápeža Honória III. František prijal iba diakonát. V posledných rokoch svojho života mával František veľké fyzické aj duchovné bolesti 4. septembra 1224 počas jednej vízie na hore Verna v Toskánsku dostal na svojom tele Kristove stigmaty, zomrel 3. októbra 1226 v Porciunkule. Pápež Gregor IX. ho vyhlásil za svätého už 16. júla 1228. Františkánsky rád sa s mimoriadnou rýchlosťou rozšíril takmer v celej Európe. (DOLINSKÝ, 1997, s. 260).

Dominikáni a ostatné žobravé rády

Súčasne s františkánmi vznikol v južnom Francúzsku druhý žobravý rád bratov kazateľov alebo dominikánov. Keď svätý Dominik, narodený okolo roku 1170 v Caleruege v Kastílii, rehoľný kanonik a vynikajúci teológ, sa zasvätil tejto misii, založil misijné centrum a súčasne založil kongregáciu nábožných žien. Ich poslanie bolo pomáhať misionárom, prijímať obrátené albigénske ženy a vychovávať skazené dievčatá. V roku 1215 založil Dominik spoločnosť kazateľov, ktorí pripravení hlbokým teologickým vzdelaním a praktickou asketikou – sa mali venovať zdraviu duší prostredníctvom kázania, mali vyučovať jednoduchý ľud pravdám viery

a obraňovať Cirkev proti heréze. Dominik prevyšuje sv. Františka ostrosťou, kultúrou a praktickým zmyslom, František však prevyšuje Dominika v zápale náboženského cítenia, vo výraze a v osobnej originalite. Povinnosť chudoby pre rád bola myslená menej prísne, takže bratia kazatelia boli úplne ušetrení sporov o chudobe, ktoré tak rozbúrili minoritov. Dominik zomrel 6. augusta 1221 v Bologni a kanonizoval ho Gregor IX. v roku 1234. Prispeli mimoriadne významne k systematickej teológii, formácii kňazov a k štúdiu teologických disciplín. Na univerzitách v Paríži a Bologni sa usadili od roku 1218. V Nemecku bolo ženských konventov dominikánok viac ako mužských. Habit rádu je bielo čierny.

Rád karmelitánov

Jeho založenie sa pripisuje krížiakovi Bartodovi z Kalábrie v roku 1195, spolu s desiatimi spoločníkmi sa ustálili pri takzvanej Eliášovej jaskyni na hore Karmel. Jeruzalemský patriarcha Albert dal spoločnosti prísne kontemplatívnu regulu 1207-1209. Rozvoj, ktorý rád dosiahol bol prekvapivý. V 15. storočí sa k nemu (1452) pridala aj ženská vetva karmelitánok. K jeho popularite prispel rast mariánskej úcty a legenda o škapuliari, o ktorú sa Rád zaslúžil.

Vznik univerzít

Keďže staré kláštory a katedrálne školy na mnohých miestach upadali, v priebehu 11. a 12. storočia niektorí učenci, predovšetkým v Paríži a Bologni, začali vykonávať učiteľské povolanie nezávisle, na vlastnú päsť. Tieto školy boli spočiatku bez pravidiel a bez stability. Na prelome 12. storočia v Paríži, na Sienskom ostrove v okolí katedrály Notre Dame, došlo k rozhodnému kroku, ktorý priviedol k vytvoreniu nových inštitútov vysokej všeobecnej kultúry. Tak vzniklo „studium generale“, označenie používané v stredoveku na odlišenie týchto univerzít od iných typov škôl. Meno „univerzita“ v dnešnom zmysle slova, ako akadémia, ktorá zjednocuje všetky disciplíny, sa objavuje prvýkrát v Nemecku koncom 14. storočia. Podobným spôsobom ako v Paríži sa v tej istej epoche utvárali univerzity v Bologni a v Oxforde. Po nich nasledovali v 13. storočí ešte ďalšie. Pápež Gregor IX. založil univerzitu v Toulouse (1229), Inocent IV. Generálne štúdium pri Rímskej kúrii (1244-1245), cisár Fridrich II. Univerzitu v Neapole (1224), kráľ Ferdinand III. Kastílsky univerzitu v Salamanke (1243). Zo 44 univerzít založených do roku 1400, 31 vlastní zakladajúce pápežské listiny, 21 výlučne pápežské dekréty. Všetky univerzity 13. storočia, s výnimkou Anglicka, prináležia latinským krajinám; v Nemecku a v ďalších severných oblastiach vznikali univerzity len v 14. storočí. Stredoveké univerzity, stavané v spoločnom kresťanskom duchu, sú najkrajším výtvorom vysokej kultúry a viditeľným výrazom neotrasiteľnej vlády Cirkvi v duchovnom živote. Najslávnejšie univerzity boli v Paríži a v Bologni. Počet študentov okolo roku 1300 sa ráta približne 25 000- 30 000. Najvyšším rektorom bol biskupský kancelár (scholastik) z Notre Dame. Dva veľké žobravé rády založili už v rokoch 1218-1220 svoje rádové štúdiá v Paríži a dosiahli zakrátko i katedry teológie na univerzite (dominikáni v roku 1229, františkáni v roku 1231).

Anna Jurovčíková

RUŽENCOVÁ PANNA MÁRIA

Písal sa rok 1571, kedy kresťania zvíťazili v námornej bitke pri Lepante nad Turkami. Vtedajší pápež, dnes už svätý Pius V. s ružencom v ruke vyzýval kresťanov k modlitbe svätého ruženca. A skutočne, víťazstvo na strane kresťanov bolo získané vďaka pomoci svätej Bohorodičky Panny Márie, ktorú mnohí vyzývali

o pomoc práve modlitbou posvätného ruženca. Ruženec zdobí často zrobené ruky našich starých mám a ich vráskavá tvár je neraz ozdobená pokojom a prejavenu dôverou, ktorá zaznieva z ich úst: ...“svätá Mária, Matka Božia, pros za nás hriešnych, teraz i v hodinu smrti na š e j . A m e n . Nachádzajme aj my v tejto modlitbe istotu a pomoc. Panna Mária

je i našou matkou, ktorá nás nenecháva opustených.

V jednom príbehu sa píše o tom, ako si Pán Ježiš prišiel pozrieť koho majú v nebi. A zrazu tam vidí i ľudí, ktorí toho v živote veľa dobrého neurobili a ani sa veľa nemodlili. Zobral si na paškál sv. Petra a hovorí mu: „Ako sa títo sem dostali?“ A Peter hovorí: „Pane, ja som dobre strážil, no nemôžem za to, že nad bránou je okienko a tvoja Matka spúšťa povraz, na ktorom vyťahuje aj takýchto ľudí do neba.“ A Pán Ježiš hovorí: „Tak, keď to robí Panna Mária, buďme si istí, že ona robí dobre“. V Sixtínskej kaplnke v Ríme si môžeme všimnúť namaľovanú fresku Posledného súdu. Je tam znázornený aj očistec, ktorý vo chvíli Posledného súdu prestáva existovať. A z tohto očistca po tenkých povrázkoch vyťahujú nebeskí anjeli ľudí do neba. Ak by sme sa pozreli zblízka, tak zbadáme, že tie povrázky sú ružence. Modlitbou ruženca tak pomáhame aj my žijúci našim blízkym, ktorí sú už vo večnosti, dostať sa z očistca do nebeskej slávy.

SVIEČKA ZA NENARODENÉ DETI

Fórum života rozbieha už po štrnásty raz kampaň "Sviečka za nenarodené deti", ktorá sa každoročne koná s podporou a požehnaním slovenských biskupov. Hlavnou myšlienkou kampane je spomenúť si v období Spomienky všetkých verných zosnulých aj na nenarodené deti, ktoré zomreli pri umelom alebo spontánnom potrate, a ktoré môžeme s prosbami zveriť do milosrdného Božieho srdca.

V priebehu októbra a špeciálne 2. novembra si akciami, spoločnými a osobnými modlitbami pripomenieme osudy detí, ktoré zomreli pri spontánnom alebo umelom potrate. Svojou modlitbou si tiež chceme spomenúť na tých, ktorí sú zranení skúsenosťou potratu.

UDALOSTI

- Dňa 11. septembra sme slávili v našej farnosti hodovú slávnosť. Pri slávnostnej sv. omši o 11.hod sa nám prihovril vdp. Peter Brenkus, dekan – farár z farnosti Výčapy-Opatovce.

- Dňa 15. septembra o 17. hod sa slávila sv. omša v Hájičku. Prítomným sa prihovril náš rodák brat diakon Lukáš Blažo.

PRIPRAVUJEME

- V dňoch 4. a 5. novembra 2016 sa uskutoční v našom farskom chráme Duchovná obnova, ktorú bude mať určený misionár milosrdenstva P. František Olbert, OFM, provinciál františkánov. Program prvého piatku a fatimskej soboty bude upravený a obohatený. Držme sa výrokov zo Sv. písma: „Pod' a uvidíš“/Jn 1,46/. Alebo: „Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán“/Ž 34,9/. Neváhajme. Kto môže, nech príde, kto nemôže, nech sa modlí doma. Kto môže a nepríde, príde o veľa...

POZVÁNKA

V rámci aktivity 9 mesiacov za život sa konajú

Modlitby za nenarodené deti pred poliklinikou.

- Od 25. marca do 25. decembra 2016
- 30 minút každý pracovný deň
- Láskavou modlitbovou prítomnosťou vyjadriť úctu nenarodeným deťom a lásku k rodičom aj zdravotníckym pracovníkom, meniť zmýšľanie ľudí k ochrane života.

Kde? Trnava, Poliklinika Družba pred Gyn- Centr

Kedy? Po- 10,00, Ut - 8,00, St - 10,00, Št - 15,00, Pi - 15,00.

Kedykoľvek sa môžete nezáväzne pridať.

www.9mesiacovzazivot.sk

Dieťa – najdrahší dar

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA SEPTEMBER 2016

Všeobecný: Aby novinári pri vykonávaní svojho povolania boli vždy motivovaní úctou k pravde a silným zmyslom pre etiku.

Evanjelizačný: Aby svetový deň misií obnovil vo všetkých kresťanských komunitách radosť a zodpovednosť za ohlasovanie evanjelia.

Úmysel KBS: Aby sme si uvedomovali svoje kresťanské povolanie byť misionármi v každom prostredí a vo všetkých okolnostiach.

PRÍBEH NA POTEŠENIE DUŠE

V jednej hore pracovali dvaja drevorubači. Stínali stromy. Mali mohutné, silné a tvrdé kmene. Obidvaja svoje sekery majstrovsky ovládali, ale každý mal svoj spôsob práce.

Prvý vytrvalo rúbal, úder za úderom a prestával, len aby sa nadýchol. Druhý si z času na čas oddýchol. Pri západe slnka bol prvý drevorubač unavený a vysilený a so stromom bol hotový tak napoly. Druhý svoju prácu zvládol. Začínali naraz, obidva stromy boli rovnaké ...

Prvý neveril svojim očiam: „Nechápem to. Ako sa ti to mohlo podariť keď si každú hodinu odpočíval?“ Druhý sa usmial: „To si si všimol, že som sa každú hodinu zastavil. Ale nevidel si, že som to vždy využil, aby som si nabrúsil sekeru.“

**PRETOŽE SOM SA NEMOHLA STAŤ
MISIONÁRKOU SKUTKOV, CHCELA SOM ŇOU
BYŤ LÁSKOU A POKÁNÍM.**

Sv. Terézia z Lisieux

Farský mesačník Malokarpatský posol vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifickú skupinu čitateľov so zameraním Cirkev a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor.

Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15.

IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225